

UNIVERSITETI I EVROPËS JUGLINDORE
УНИВЕРЗИТЕТ НА ЈУГОИСТОЧНА ЕВРОПА
SOUTH EAST EUROPEAN UNIVERSITY

Study program **Studime të sigurisë (2012/2013)**

Fakulteti	Drejtësia
Cikli i studimeve	Cikli i dytë (Pasdiplomike)
SETK	120
Titulli	Magjistër në studime të sigurisë
Numri në arkiv i akreditimit [120]	14-1190/7
Data akreditimit	18.10.2012

Përshkrimi i programit

Programi studimor *studime të sigurisë* synon të ofrojë një gamë të moduleve që do ta përfshijnë bazën e të dijeve ndërkombëtare juridike për afrimin drejt profesionet juridike dhe profesionet që lidhen me lëmin e të drejtës ndërkombëtare dhe të sigurojë njohuri të fuqishme, të veçanta dhe sistematike për institucionet dhe konceptonet e së drejtës ndërkombëtare, si dhe mbi gjendjen dhe perspektivën e tyre në rajon dhe botë.

Karriera

Diploma e Fakultetit juridik njihet nga Oda e avokatëve dhe e noterëve në RM. Titujt profesionalë të avokatëve dhe të noterëve kërkojnë regjistrim formal në këto oda. Diploma e Fakultetit juridik u mundëson studentëve një qasje në organet shtetërore, sidomos në organet gjyqësore si: gjyqësia dhe prokuroritë publike. Fakulteti juridik ka nënshkruar marrëveshje bashkëpunimi me Akademinë për trajnimin e gjykatësve dhe të prokurorëve publikë në RM. Studentëve që do të kenë ambicie të merren me punë hulumtuese shkencore, Fakulteti juridik i UEJL-së, u mundëson vazhdimin e studimeve të ciklit të tretë (studime të doktoratës). Studentët në këtë program, gjithashtu profesionalisht aftësohen edhe për të gjitha profesionet në fushën e sigurisë nacionale dhe ndërkombëtare, me theks të veçantë të ushtrimit të profesioneve në kuadër të organeve të sistemit të sigurisë në vend.

Rezultatet e të mësuarit

Njohuritë dhe të kuptuarit

- Ka njohuri të avancuara teorike dhe praktike mbi sistemin e sigurisë nacionale dhe i riprodhon njohuritë mbi qëllimet dhe standardet e sigurisë;
- Ka njohuri dhe kuptime specifike mbi masat dhe veprimet preventive dhe represive të sigurisë në kuadër të menaxhimit me situata të krizës dhe mbi prioritetet në fushën e sigurisë;
- Ka njohuri të detajuara mbi kuptimin dhe pranimin e parimeve themelore të etikës profesionale në fushën e sigurisë;
- Ka kuptim specifik mbi teknologjitë dhe metodologjitë e hulumtimit në fushën e sigurisë;

Aplikimi i njohurive dhe të kuptuarit

- I identifikon dhe i zbaton politikat, procedurat dhe rregullat në fushën e sigurisë;
- I identifikon dhe i analizon çështjet më komplekse në fushën e sigurisë, duke marrë pjesë aktivisht në të gjitha fazat e

implementimit të politikave, të procedurave dhe të vendimeve në fushën e sigurisë dhe në krijimin e standardeve të sigurisë në organizata dhe institucione të fushës së sigurisë;

- I interpreton dhe i diskuton çështjet bashkëkohore komplekse që ndërlidhen me rreziqet, sfidat dhe kërcënimet në fushën e sigurisë;
- Formulon plane, raporte dhe dokumente strategjike në lëmin e menaxhimit me situata të krizës dhe të shfrytëzimit të teknikave e të mekanizmave kontrolluese të standardeve të sigurisë;
- I zbaton njohuritë e përfituara nëpërmjet hulumtimit të procesit të zgjidhjes së çështjeve komplekse dhe praktike të sigurisë;

Aftësitë për të vlerësuar

Merr vendime për zgjidhjen e rasteve më komplekse praktike nëpërmjet hulumtimit të krijimit të politikave, procedurave dhe vendimeve nga fusha e sigurisë;

- I vlerëson dhe i dallon standardet e sigurisë të organizatave dhe të institucioneve nga fusha e sigurisë;
- Ka mendim më të zhvilluar kritik përmes metodës së analizës dhe të krahasimit.

Aftësitë e komunikimit

- Përdor terminologji adekuate për çështje komplekse dhe specifike në sferën e sigurisë.
- Angazhohet aktivisht në argumentimin dhe në debatin shkencor.
- I përdor gjuhët zyrtare të universitetit dhe ka shkathtësi të avancuara të teknologjive të informimit në punën shkencore.

Aftësitë e të mësuarit

- Zhvillon rregullore të punës kërkimore që përdoret në profesionin e tij.
- Zhvillon një praktikë të mësimit të vazhdueshëm duke u angazhuar në trajnimin e personave që punojnë në shërbimet diplomatike-konsullore të shtetit.

Lista e lëndëve

Semestri 1

- [6.0 SETK] **Metodologjia e hulumtimit**
- [6.0 SETK] **Kriminologjia**
- [6.0 SETK] **E drejta penale materiale**
- [6.0 SETK] **Kriminaliteti transnacional dhe terrorizmi ndërkombëtar**
- [6.0 SETK] **Lëndë zgjedhore e lirë 1**

Semestri 2

- [6.0 SETK] **Kriminalistika e përgjithshme**
- [6.0 SETK] **E drejta procedurale penale**
- [6.0 SETK] **Krimi i organizuar**
- [6.0 SETK] **Policia dhe të drejtat e njeriut**
- [6.0 SETK] **Lëndë zgjedhore e lirë 2**

Semestri 3

- [6.0 SETK] **Viktimologjia**
- [6.0 SETK] **E drejta policore**
- [6.0 SETK] **Teknika dhe taktika kriminalistike**
- [6.0 SETK] **Psikologjia kriminalistike**
- [6.0 SETK] **Lëndë zgjedhore 1**

Semestri 4

- [30.0 SETK] **Punimi i magjistraturës**

Description of courses

Lëndë obligative

- **Metodologjia e hulumtimit**

Studentët do të jenë në gjendje: • T'i aplikojnë metodat kryesore juridike dhe metodat tjera hulumtuese. • Të mbledhin në mënyrë kritike dhe krijuese material kërkimorë, që është relevant dhe që citohet nga autorët në mënyrë selektive në përgjigjet e tyre. • Ta kuptojnë vëllimin e procesit të hulumtimit dhe qasjen në metoda të ndryshme të kërkimit shkencor dhe të jenë në gjendje ato t'i kritikojnë. • Ta studiojnë përmes qasjes së avancuar raportin midis teorisë juridike dhe praktikës kërkimore. • T'i aplikojnë shkathtësitë dhe njohuritë e mësuara në tezat e tyre.

- **Kriminologjia**

Përvetësimi i njohurive të avancuara mbi lëndën e studimit të kriminologjisë dhe të institucioneve kryesore kriminologjike, çështjet dhe tendencat bashkëkohore si dhe të bëhen studime mbi ndikimin e faktorëve të ndryshëm në kryerjen e veprave penale, ekzaminimet kriminologjike lidhur me kryesin dhe viktimën e veprës penale si dhe identifikimi dhe analizimi çështjeve bashkëkohore kriminologjike

- **E drejta penale materiale**

Bazë për mësimdhënie në këtë lëndë janë programet e lëndëve e drejta penale - pjesa e përgjithshme dhe e drejta penale - pjesa e posaçme. Me rastin e zhvillimit të mësimin në këtë lëndë, në vend të metodës tradicionale eks katedra, aktivisht do të zbatohet metoda e studimit të rastit si dhe metoda klinike.

- **Kriminaliteti transnacional dhe terrorizmi ndërkombëtar**

Lënda në veçanti i studion nocionet themelore për krimin transnacional dhe terrorizmin ndërkombëtar dhe format përmes të cilave ato manifestohen, marrëdhëniet e tyre të ndërsjella, si dhe mënyrat që kanë të bëjnë përballimin e tyre në skenën politike ndërkombëtare, por edhe në aspektin e së drejtës ndërkombëtare dhe vendore penale. Studentët do të përfshihen në mënyrë aktive në përcaktimin e instrumenteve të veçanta të fuqisë politike që përdoren ndërkombëtarisht për përballimin e krimit dhe të terrorizmit ndërkombëtar.

- **Kriminalistika e përgjithshme**

Specializimi në këtë fushë është i nevojshëm sidomos për kuadrin që do të punojë në organet e drejtësisë-gjykata, prokurori publike dhe polici gjyqësore. Kriminalistika në thelbin e saj e ka legjislacionin penal material dhe procedural dhe aktet nënligjore që dalin prej tyre. Çdo figurë ligjore e veprës penale përfshin përcaktimin e tërësisë së fakteve dhe të rrethanave që janë relevante për zgjidhjen e gjithanshme dhe të drejtë të rastit penal.

- **E drejta procedurale penale**

Qëllimi i kësaj lënde është që studentët të fitojnë njohuri solide teorike dhe praktike të dispozitave procedurale penale dhe institutet me të cilat është e rregulluar ligjërisht veprimtaria e autoriteteve procedurale dhe e pjesëmarrësve tjerë në procedurë penale dhe të aftësohen për zbatimin praktik të tyre.

- **Krimi i organizuar**

Krimi i organizuar, si një disiplinë e re shqyrton format, shkaqet dhe masat për parandalimin dhe eliminimin e krimit të të gjitha llojeve dhe sferave. Rëndësi e veçantë u jepet teorive të krimit të organizuar, organizatave kriminale dhe formave të manifestimit.

- **Policia dhe të drejtat e njeriut**

Kjo lëndë trajton sistematizimin e çështjes së të drejtave të njeriut (traktatet ndërkombëtare, legjislacionin vendor); analizën e rolit të veçantë të policisë në një shoqëri demokratike në drejtim të respektimit dhe mbrojtjes së të drejtave dhe lirive të njeriut; sistemimin e koncepteve dhe njohurive për policinë dhe integrimin e njohurive nga shkencat e tjera që kanë të bëjnë me organizimin dhe veprimtarinë e policisë për ta lehtësuar kuptimin e avancuar të disiplinave të tjera juridike, policore, të sigurisë, ato kriminologjike dhe kriminalistike

- **Viktimologjia**

Problematika e viktimës, procesi i viktimizimit, rritja e numrit të njerëzve që janë të rrezikuar nga viktimizimi, kompensimi demit dhe preventiva e viktimitetit janë temat kyçe të kësaj lënde, për shkak se viktimizimi dhe mbrojtja e viktimave paraqesin një preokupim të madh të shoqërisë moderne.

- **E drejta policore**

E drejta policore studion të drejtën administrative që ka të bëjë me punët e brendshme. Ajo përkufizohet si një tërësi rregullash juridike që përcaktojnë organizimin, funksionet dhe organet e punëve të brendshme, marrëdhëniet e ndërsjella dhe marrëdhëniet me autoritetet e tjera, me organizatat, qytetarët dhe procedurat e veçanta dhe me metodat e punës në fushën e punëve të brendshme, kur kryhen punë administrative që nuk i përkasin ndonjë dege tjetër të administratës. E drejta policore studion: shtetësinë, mbikëqyrjen dhe mbrojtjen e kufirit shtetëror, punët e sigurisë së përgjithshme për sigurinë e personave dhe të pronës, punët policore, tubimet publike, dokumentet e udhëtimit, të huajt, funksionet e policisë, parimet e kryerjes së kompetencave të policisë, organizimin dhe funksionimin e policisë në RM, organizimin dhe kompetencat MPB-së, azilin dhe mbrojtjen private. Në këtë lëndë përmes qasjes sistematike dhe interdisiplinare studiohen aspektet e avancuara teorike dhe praktike të zbatimit të së drejtës policore, taktikat dhe metodat moderne në zbatimin e kompetencave të policisë që të arrihet funksionimi efikas dhe efektiv i policisë në shoqërinë moderne dhe kontrolli i policisë.

- **Teknika dhe taktika kriminalistike**

Specializimi në këtë fushë është i nevojshëm sidomos për kuadrin që do të punojë në organet e drejtësisë-gjykata, prokurori publike dhe në policinë gjyqësore. Kriminalistika në thelbin e saj e ka legjislacionin penal material dhe procedural dhe aktet nënligjore që dalin prej tyre. Çdo figurë ligjore e veprës penale përfshin përcaktimin e tërësisë së fakteve dhe të rrethanave që janë relevante për zgjidhjen e gjithanshme dhe të drejtë të rastit penal.

- **Psikologjia kriminalistike**

Kjo disiplinë ka karakter ndihmës për shkencat tjera juridike penale me qëllim të vlerësimit psikologjik të së vërtetës dhe të gënjeshtërisë në procesin gjyqësor penal ndaj të pandehurve, dëshmitarëve dhe personave të tjerë në procedurën penale përmes vlerësimit psikologjik të deklaratave dhe veprimeve të tyre.

- **Punimi i magjistraturës**

Kjo lëndë u mundëson studentëve t'i bartin shkathtësitë dhe dituritë e tyre për hulumtimin dhe hartimin e detyrës më të komplikuar – shkrimin të punimit të magjistraturës. Lënda është paraparë që tërësisht të jetë praktike dhe studentët t'i fitojnë dituritë dhe aftësitë, shkathtësitë dhe besimin e nevojshëm që t'i qasen hulumtimit dhe shkrimin të tezës. Lënda ka vetëm një rezultat këtyre – t'u mundësojë studentëve ta shkruajnë tezën e magjistraturës me vështirësi minimale dhe me efektivitet maksimal. Gjithçka që është paraparë të bëhet ka për qëllim përmirësimin e teknikave të hulumtimit dhe të stilit të shkrimin të tezës së magjistraturës duke pasur kujdes me këtë rast për ndalimin e shërbimit me mjetet e palejueshme siç janë: plagjiatura dhe shkelja e të drejtave të autorit, që ndalohen me Statutin e UEJL-së.

Lëndë zgjedhore

- **Retorika**

Retorika, përgjatë historisë së vet prej mbi 2500 vjeçare, retorika shfrytëzohet për shënjimimin e shumë gjërave, por sot me retorikë kuptojmë artin e bindjes nëpërmjet të gjuhës. Retorika shënon mënyrën në të cilën një individ ndërlihet me një ide apo një ide me qëllim ta bindë tjetrin. Retorika karakterizohet me disa tipare kryesore dalluese. E përkufizon qendrën nga e cila, kjo lëmi, zbulohet. Retorika më së pari i përkufizon situatat e caktuara tipike të të folurit.

- **Multilingualizmi dhe multikulturalizmi**

Qëllimi i kësaj lënde është shqyrtimi i shumëgjuhësisë në shoqëritë multikulturore, si fenomen social. Ky fenomen është masiv në mbarë botën. Gjatë ligjëratave në mënyrë më të thuktë do të shqyrtohen termat: monokulturalizëm, shumëkulturalizëm, multikulturalizëm. Do të sqarohet nocioni nacionalizmi lingvistik, ku do të theksohet se të paktën ka dy forma të këtij nacionalizmi, ku njëra formë përplaset me tjetrën: për udhëheqësit e vendeve më të fuqishme nacionalizmi ka domethënien e zgjerimit, kurse për pakicat ai merr formën e rezistencës dhe të luftës për afirmimin e identitetit, përballë një presionit të tillë. Vend të shquar në program do të ketë edhe multikulturalizmi në arsim. Në shkollë për multikulturalizmin angazhohen për programe mësimore që përfshijnë përmbajtje që u përkasin kulturave të ndryshme.

- **Kapituj të zgjedhur të avancuar të aplikacioneve TI për përpilimin e një punimi shkencor**

Qëllimi i kësaj lënde është: • T'u tregojë studentëve elementet teknike, strukturën e tekstit dhe dizajnin e një punimi shkencor. • T'u mundësojë studentëve të fitojnë njohuri më të thelluara dhe shkathtësi nga kapitujt e zgjedhur të aplikacioneve TI që do t'u duhen për përpunimin e punimeve shkencore e profesionale. • Zbatimi praktik i këtyre objektivave, gjatë përpunimit të punimit individual shkencor.

- **Kapituj të zgjedhur të avancuar nga aplikacionet për përpunim statistikor të të dhënave**

Qëllimi i kësaj lënde është: • T'u tregohen studentëve elementet teknike nga lëmi i statistikës: organizimi, përpunimi, krahasimi përmes analizave dhe publikimi i të dhënave. • T'u mundësojë studentëve të përfitojnë njohuri dhe shkathtësi më të përparuara nga kapitujt e zgjedhur të avancuar të aplikacioneve për përpunimin statistikor të të dhënave. • Zbatimi praktik i këtyre objektivave në përpunimin statistikor të të dhënave të marra nga pyetësorët, kontributet, studimet shkencore dhe dokumentet tjera

- **Komunikimi profesional**

Lënda fokusohet në zhvillimin e atyre shkathtësive të komunikimit që janë thelbësore për funksionimin efektiv në botën profesionale. Studentët do ta mësojnë procesin e analizimit të një shumëllojshmërie situatash të komunikimit dhe t'u japin përgjigje adekuate po atyre. Ndër temat që do të përfshihen janë: komunikimi në organizata, komunikimi ndërpersonal dhe grupor, prezantimet gojore, intervistat për punësim, letrat profesionale të biznesit, si dhe shkathtësitë ndërpersonale, duke përfshirë dinamikën e grupit dhe punën ekipore.

- **Metodologjia e mësimdhënies**

Qëllimi i lëndës është t'i njoftojë studentët me qasjet themelore dhe metodat e mësimdhënies. Pritet që studentët të fitojnë njohuri dhe shkathtësi për përdorim të mjeteve për mësimdhënie aktive. Gjithashtu, lënda ofron qasje ndaj zhvillimit, mësimdhënies dhe të nxëniet si koncepte, si dhe ndaj normave themelore të cilat mësimdhënësve do t'u mundësojnë të ligjërojnë mbi zhvillimin e mendimit. Përmes kësaj lënde, studentët do të përfitojnë bazë teorike dhe strategji, me çka do të mund ta zhvillojnë të menduarit e tyre kritik, si dhe të menduarit kritik të studentëve.

- **Kriminaliteti kompjuterik**

Studentët do të fitojnë njohuri të avancuara mbi llojet më të reja të veprave penale që kryhen përmes kompjuterëve dhe rrjeteve të internetit si dhe me mënyrat bashkëkohore të parandalimit të krimit të tillë, që po zhvillohet gjithnjë e më shumë në shoqëritë e sotme digjitale. Do të analizohen krime të tilla si: mashtrimet kompjuterike, falsifikimet e suftuerit kompjuterik, si format e tjera të abuzimit të internetit për qëllime kriminale etj. Do të analizohet legjislacioni vendor i posareformuar dhe ndërkombëtar dhe do të fitohen njohuri mbi standardet dhe rrjedhat botërore në këtë lëmi.

- **Etika në kriminalistikë**

Etika në kriminalistikë është pjesë e etikës së përgjithshme që trajton çështjen si, me masat parandaluese dhe represive, të mbrohet komuniteti nga krimi në mënyrë profesionale dhe efikase, duke respektuar parimet kushtetuese dhe ligjore të lirive dhe të drejtave të njeriut dhe të qytetarëve. Kjo lëndë është e rëndësishme për shkak se puna e policisë trajtohet si një profesion. Etika dhe standardet etike luajnë një rol të madh në mënyrën e ushtrimit të profesionit.

- **Mjekësia kriminalistike**

Studentët do të fitojnë njohuri të avancuara nga shkenca e mjekësisë ligjore lidhur me krimet kundër jetës dhe shëndetit dhe lidhur me terminologjinë themelore që paraqet udhëzim kyç për koordinimin dhe komunikimin ndërmjet departamenteve hetimore dhe gjyqësore. Nëpërmjet këtij moduli studenti do të jetë në gjendje të formulojë kërkesa, urdhra dhe parashtesa të tjera të shkruara që këmbehen midis gjykatës dhe ekspertit të mjekësisë ligjore, sidomos lëshimin e urdhrave për plagosje, për ekspertiza të mjekësisë ligjore, të urdhrave për identifikimin e personave të gjallë, të kufomave dhe të mbetjeve skeletore.